

**Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych
oraz możliwości psychofizycznych uczniów
w Szkole Podstawowej nr 7 z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Kornela Makuszyńskiego w Mysłowicach**

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjnoterapeutycznym,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

Podstawowym celem dostosowania wymagań jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wtórnym zaburzeniom sfery emocjonalno-motywacyjnej. Dostosowanie polega na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającemu uczniom sprostanie wymaganiom. Obszary dostosowania obejmują:

- warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,
- zewnętrzną organizację nauczania (np. posadzenie ucznia słabosłyszącego w pierwszej ławce),
- warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania).

Dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia			
RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	WARUNKI PROCESU EDUKACYJNEGO	ZEWNĘTRZNA ORGANIZACJA NAUCZANIA	WARUNKI SPRAWDZANIA POZIOMU WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI (OCENIANIE)
<u>Uczniowie ze spektrum autyzmu w tym z Zespołem Aspergera</u>	Zespół Aspergera jest jednym z kręgu autyzmu całościowych zaburzeń rozwoju, które łączą objawy w kilku podstawowych sferach: • kontaktów społecznych, • komunikacji społecznej, • zachowań i zainteresowań, • nadwrażliwości /podwrażliwości sensorycznej na różnego rodzaju bodźce. Cechą charakterystyczną tego zespołu jest obecność wąskich specyficznych zainteresowań typu intelektualnego, czyniących z dotkniętych nim dzieci rodzaj małych ekspertów w interesującej je dziedzinie. Dzieci te mają ponadto: • obsesyjne zainteresowania, • trudności w akceptowaniu zmian, • trudności z mową i zapamiętywaniem słów (opóźniony rozwój mowy), • zaburzenia interakcji społecznych, • niezgrabność ruchową, problemy z zadaniami manualnymi, • zaburzenia integracji sensorycznej (bywa obniżony próg bólu), tiki lub nietypowa mimika twarzy.		
	• Bezpośrednio zwracanie się do dziecka. • Kierowanie do dziecka krótkich i jasnych poleceń i komunikatów, wzmacnianie przekazu słownego	• W przypadku realizacji kształcenia specjalnego w szkole ogólnodostępnej zapewnienie dodatkowej osoby współorganizującej proces jego	• Dostosować wymagania na poszczególne oceny do potrzeb ucznia. • Uwzględniać przy ocenianiu problemy wynikające z

	przekazem wizualnym lub kinestetycznym. • Sprawdzanie stopnia rozumienia poleceń, metafor, wyrazów wieloznacznych, w razie potrzeby powtarzanie ich w bezpośrednim kontakcie, konkretyzowanie i podawanie praktycznych przykładów. • W komunikacji z uczniem unikanie sarkazmu, idiomów, podwójnych znaczeń, skomplikowanych struktur gramatycznych. • Uwzględnienie wolnego tempa pracy dziecka, zachęcenie do kończenia rozpoczętych działań. • Pomaganie podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzanie poprzez pytania pomocnicze. • Zwiększenie ilości czasu przeznaczonego na wypowiedź ustną. • Wydłużenie czasu potrzebnego na wykonanie prac pisemnych (przepisywanie z tablicy, wypracowania prace pisemne wykonywane w domu). • Tworzenie i wykorzystywanie w pracy pisemnej słowniczków tematycznych. • Dostosowanie do potrzeb ucznia ilości zadań oraz czasu na ich wykonanie. • Wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych. • Niewywoływanie bez uprzedzenia do odpowiedzi, szczególnie z dawnych	kształcenia, szczególnie w zakresie udzielania pomocy nauczycielom w opracowaniu dostosowania wymagań edukacyjnych oraz w doborze form i metod pracy z uczniem. • Dostosowanie warunków i formy egzaminu ósmoklasisty do rodzaju niepełnosprawności dziecka zgodnie z obowiązującymi procedurami, w razie potrzeby zwolnienie z nauki drugiego języka obcego na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego- z którego wynika potrzeba zwolnienia z nauki tego języka. • Współpraca zespołu nauczycieli uczących z nauczycielem współorganizującym kształcenie. • Utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami ucznia. • Zachęcanie do nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami. • Dbanie o optymalną pozycję ucznia autystycznego w klasie. • Dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania. • W miarę możliwości zachowanie odpowiedniego schematu pracy (plan dnia,	ograniczeń dziecka opisane w orzeczeniu. • Opracować dostosowane arkusze sprawdzające wiedzę ucznia. • Udzielać wsparcia emocjonalnego dziecku w sytuacjach trudnych (sprawdzian, kartkówka), motywować, wzmacniać poczucie wartości, kształtować odporność emocjonalną, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych. • Stosowanie testu wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami. Dzielenie materiału na mniejsze, możliwe do opanowania partie • Nieocenianie intonacji czytanych tekstów. • Wydłużanie czasu na sprawdzianach, kartkówkach o ile istnieje taka potrzeba. • Uwzględniać przy ustalaniu oceny z zachowania specyficzne dysfunkcje ucznia.
--	---	--	---

	partii materiału ,dawanie mu dłuższego czasu na zastanowienia, gdyż może on mieć trudności z szybkim przypominaniem sobie nazw, reguł, tekstu, wiersza, nazw przypadków, nazw części mowy i zdania.	rytm zajęć), unikanie sytuacji nagłych niespodziewanych, informowanie o zmianach • W miarę możliwości ograniczanie bodźców dystrykcyjnych lub podejmowanie działań mających na celu zwiększenie uwagi dziecka podczas lekcji (np. słuchawki wyciszające gniotki) • Kontrolowanie uwagi ucznia i jego pracy podczas zajęć- sprawdzanie notatek w zeszytach, informacji o zadaniu, terminie sprawdzianu, sprawdzanie czy uczeń radzi sobie z kolejnymi etapami zadania • Zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć. • W miarę możliwości ograniczenie przedmiotów znajdujących się na stoliku, tylko aktualnie niezbędne do pracy tzw. zasada pustego biurka. • Sukcesywne (nie jednorazowo) zapoznavanie ucznia z planem budynku szkolnego - indywidualne oprowadzanie po szkole i wyjaśnianie przeznaczenia pomieszczeń np.: świetlicy, biblioteki, szatni.	
--	--	--	--

		• Dbanie o pozytywną więź z dzieckiem, praca w oparciu o tzw. Pozytywne wzmocnienia – pochwały, nagradzanie wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole. • Angażowanie ucznia w drobne sprawy na rzecz klasy. • Pomoc w obniżeniu napięcia w sytuacjach trudnych i emocjonujących w sytuacji zwiększonego napięcia emocjonalnego, zapewnienie możliwości wyłączenia się ze stresującego wydarzenia czy sytuacji poprzez pobyt w spokojnym miejscu. • Unikanie wywierania presji na dziecko w sytuacji silnego oporu, pozostawienie czasu na wyciszenie emocji. • Wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych (słownictwo, rozumienie).	
<u>Uczniowie słabosłyszacy</u>	Zaburzenia słuchu utrudniają bądź uniemożliwiają dziecku dostęp do informacji dźwiękowej, zakłócają rozwój mowy, a w konsekwencji negatywnie wpływają na funkcjonowanie dziecka w szkole. Dzieci te mają trudności ze słuchaniem i komunikowaniem się. Trudności w nauce, w pisaniu i czytaniu oraz często współwystępujące z nimi zaburzenia emocjonalne wynikają często z zaburzenia przetwarzania dźwięków na poziomie centralnym. Nie ma związku przyczynowego między zaburzeniami słuchu a inteligencją dziecka.		
	• Kierowanie poleceń bezpośrednio do ucznia z zachowaniem kontaktu wzrokowego, wyraźnie i powoli. • Kilkukrotne powtarzanie poleceń stosowanie zdań krótkich, prostych,	• Zapewnienie miejsca blisko nauczyciela, co pozwoli na monitorowanie pracy na zajęciach, udzielanie	• Dostosować wymagania na poszczególne oceny do potrzeb ucznia. • Uwzględniać przy ocenianiu problemy wynikające z

	uzyskiwanie na bieżąco potwierdzenia, że uczeń zrozumiał polecenie. • Zapewnienie indywidualnego wsparcia podczas pracy na lekcji (stosowanie pytań naprowadzających tok myślenia, porządkowanie wiadomości, udzielanie dodatkowych instrukcji i objaśnień, kontrolowanie stopnia wykonania zadania, sprawdzenie rozumienia poleceń ustnych i pisemnych). • Wydłużenie czasu przeznaczonego na pamięciowe opanowanie trudniejszych definicji, dat, słówek. • Czytanie krótkich tekstów, dzielenie tekstu dłuższego i bardziej złożonego na części. • Wyjaśnienie znaczeń nowych słów przed przystąpieniem do czytania. • Unikanie dyktowania nowych nieomówionych jeszcze treści, gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji podczas prelekcji. • Wydłużenie czasu na wykonanie prac pisemnych (przepisywanie z tablicy, zapisywanie notatek, pisanie sprawdzianów i kartkówek).	dodatkowych wskazówek i objaśnień. • Ograniczenie dopływu bodźców rozpraszających, dala od potencjalnych dźwięków/dystraktorów czyli z dala od okna i od drzwi. Najlepiej w tzw. „trójkącie wpływów” • Uwzględnienie nadwrażliwości słuchowej, w miarę możliwości zapewnienie komfortu akustycznego i unikanie hałasu . • W miarę możliwości ograniczanie bodźców dystrakcyjnych lub podejmowanie działań mających na celu zwiększenie uwagi dziecka podczas lekcji (np. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami) .Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat. • Rozważenie, za zgodą drugiego ucznia, pomocy koleżeńskiej- dziecko niedosłyszające powinno siedzieć w ławce ze zdolnym	ograniczeń dziecka opisane w orzeczeniu. • Udzielać wsparcia emocjonalnego dziecku w sytuacjach trudnych (sprawdzian, kartkówka), motywować, wzmacniać poczucie wartości, kształtować odporność emocjonalną, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych. • Dostosowanie kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnych ucznia do jego obniżonych możliwości związanych z ograniczeniami percepcyjnymi (w tym liberalne ocenianie błędów typu słuchowego, ortograficznego) na każdym przedmiocie. • Błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając uczniowi wskazówek co do sposobu ich poprawiania.(elementy oceniania kształtującego) • Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność,
--	---	--	--

		uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp. • W czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.). Stosowanie polisensorycznych metod nauczania, wsparcie przekazu ustnego pomocami audiowizualnymi. • Stosowanie dodatkowego sprzętu o ile wynika ono z potrzeb dziecka. • Możliwość realizacji wybranych zajęć edukacyjnych indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów po dokonaniu analizy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych przez zespół ds. pomocy psych.-ped. na terenie szkoły. • Dostosowanie warunków i formy egzaminu ósmoklasisty do rodzaju niepełnosprawności dziecka zgodnie z obowiązującymi procedurami, w razie potrzeby zwolnienie z nauki drugiego języka obcego	obowiązkowość, dokładność). • Wydłużenie czasu na wykonanie sprawdzianu, kartkówki.
--	--	--	--

		na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego- z którego wynika potrzeba zwolnienia z nauki tego języka.	
<u>Uczniowie z afazją</u>	- Afazja, to zaburzenie polegające na niemożności rozumienia mowy, albo niemożności wyrażania słowami myśli, pomimo prawidłowego aparatu wykonawczego. Afazji często towarzyszą problemy z czytaniem i pisanem, ponieważ są to umiejętności związane z mową. Generalnie można wyróżnić dwa zasadnicze rodzaje afazji: afazję ruchową (motoryczną), - afazję czuciową (sensoryczną). Afazja <u>ruchowa</u> (ten typ afazji upoważnia do uzyskania przez ucznia orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego) Zasadniczym zaburzeniem jest tu nie wykształcenie lub zanik mowy spontanicznej, przy z reguły dobrym jej rozumieniu. Mówiąc najprościej nie ma umiejętności zużytkowania obwodowych narządów mowy do tworzenia słów. Dziecko z afazją ruchową mówi mało i powoli, a w ciężkich postaciach mowa ogranicza się u niego do powtarzania z różną modulacją (monofazja) jednego lub kilku słów. W postaciach lżejszych zasób wypowiedzianych słów jest większy, ale składanie z nich zdań odbywa się z dużym wysiłkiem. Dziecko popełnia podczas mówienia liczne błędy, a ponieważ zdaje sobie z nich sprawę, często bywa w związku z tym zakłopotane i usiłuje je poprawiać. <u>Afazja czuciowa</u> - Zasadniczym zaburzeniem jest tu trudność w rozumieniu mowy. W postaciach lżejszych dziecko rozumie sens przekazu dopiero po kilkakrotnym powtórzeniu. W postaciach cięższych chwyta sens niektórych słów, ale nie rozumie znaczenia całego zdania. Może też występować całkowity brak rozumienia przekazu, jakby dziecko słuchało nie swojego ojczystego języka, lecz zupełnie mu nieznanego. Przy tym typie afazji dziecko - w odróżnieniu od dziecka z afazją ruchową - na ogół nie zdaje sobie sprawy z błędów, które popełnia podczas mówienia.		

	•Formułowanie krótkich, prostych poleceń. •Wydłużenie czasu na przeczytanie lektury, naukę wiersza itp. •Bieżące wyjaśnianie trudnych pojęć. •Dopilnowanie, aby uczeń zapisał najważniejsze pojęcia, wnioski, zadanie domowe. •Dzielenie materiału na mniejsze części. •Ograniczenie ilości terminów, wydarzeń, dat, nazwisk, które uczeń ma znać. •Dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia, w razie konieczności zezwolenie na dokończenie pracy w domu. •Uczenie pisania wypracowań wg szczegółowych podpunktów. •Kontrolowanie zrozumienia przeczytanych/usłyszanych treści. •Tworzenie słownika wyrazów niezbędnych do napisania wypracowania lub innej dłuższej wypowiedzi pisemnej. •W razie potrzeby wydłużanie czasu potrzebnego na udzielanie odpowiedzi ustnych oraz pisemnych. •Odpowiednie przygotowanie do odpowiedzi ustnej, m.in. uprzedzenie ucznia, że będzie pytany. •W miarę możliwości skracanie ilości tekstu podczas przepisywania.	•Uczeń z afazją wymaga dostosowania metod nauczania, materiałów edukacyjnych i wsparcia emocjonalnego do swoich indywidualnych potrzeb. • Zapewnienie miejsca blisko nauczyciela, co pozwoli na monitorowanie pracy na zajęciach, udzielanie dodatkowych wskazówek i objaśnień. • Ograniczenie dopływu bodźców rozpraszających, doprowadzenie rozpoczętych zadań do końca. • Wykorzystanie dodatkowych form przekazu np. film, audiobook. • Podczas zaznajamiania z obrazem graficznym liter, można wykorzystywać dodatkowo polski alfabet palcowy (daktylografia). • Stosowanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, mapy, wykresy itp. • Kluczowe jest stworzenie środowiska edukacyjnego, które wspiera rozwój komunikacyjny, emocjonalny i społeczny ucznia. • Możliwość realizacji wybranych zajęć edukacyjnych indywidualnie	• Dostosować wymagania na poszczególne oceny do potrzeb ucznia • Uwzględniać przy ocenianiu problemy wynikające z ograniczeń dziecka opisane w orzeczeniu. • Opracować dostosowane arkusze sprawdzające wiedzę ucznia. • Stosować test wyboru (pytania zamknięte) lub sprawdziany typu: uczeń wpisuje tylko wyniki lub uzupełnia tekst z lukami brakującymi wyrazami. • Udzielać wsparcia emocjonalnego dziecku w sytuacjach trudnych (sprawdzian, kartkówka), motywować, wzmacniać poczucie wartości, kształtować odporność emocjonalną, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych • Ocenianie przede wszystkim treści wypowiedzi, a nie formy. • Nie oceniać zadań (ćwiczeń) wykorzystujących sprawność manualną.
--	---	--	--

		lub w grupie liczącej do 5 uczniów po dokonaniu analizy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych przez zespół ds. pomocy psych.-ped na terenie szkoły. • Dostosowanie warunków i formy egzaminu ósmoklasisty do rodzaju niepełnosprawności dziecka zgodnie z obowiązującymi procedurami, w razie potrzeby zwolnienie z nauki drugiego języka obcego na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego- z którego wynika potrzeba zwolnienia z nauki tego języka.	• Oceniać treści wypowiedzi pisemnej, a nie estetykę pisma.
--	--	---	---

Uczeń słabowidzący	U dzieci słabowidzących niepełnosprawność w zakresie widzenia oznacza osłabienie wzroku, które nawet przy użyciu szkieł korekcyjnych wpływa negatywnie na ich osiągnięcia szkolne. Dzieci te mają niechęć do pracy wzrokowej, drażliwość. Uczeń wykazuje skrócony czas koncentracji uwagi, męczliwość; problemy z wychwytywaniem i dostrzeganiem istotnych bodźców wzrokowych. W trudnościach szkolnych występuje zaburzona orientacja i wyobrażenia przestrzenna, brak trwałej pamięci wzrokowej, zaburzone postrzeganie relacji przestrzeni i głębi. Trudności obejmują również mylenie liter o podobnych kształtach, mylenie wyrazów o podobnej strukturze, przestawianie liter, nieprawidłowa technika czytania, wolniejsze tempo czytania związane z problemami w spostrzeganiu całego wyrazu, zdania, problemy z rozumieniem tekstu (konieczność koncentracji na postrzeganiu kształtu poszczególnych liter), możliwe trudności w pisaniu z uwagi na obniżoną sprawność spostrzegania i zakłóconą koordynację wzrokowo – ruchową, możliwe popełnianie wielu błędów: przestawianie, mylenie, opuszczanie liter, błędy ortograficzne, złe rozplanowanie stron w zeszycie, problemy z czytaniem obszernych tekstów, działań matematycznych, map, problemy z właściwym postrzeganiem i zapamiętywaniem figur geometrycznych. Niejednokrotnie trudności w nawiązywaniu kontaktów, nieśmiałość, zaniżona samoocena.		
	• Brak rozumienia tekstu całościowo • Kierowanie się bezpośrednio do ucznia • Obniżona sprawność spostrzegania, zakłócona koncentracja wzrokowo-ruchowa. • Uwzględnienie trudności w technikach czytania oraz pisania • zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań	• Dostosowanie warunków i formy egzaminu ósmoklasisty do rodzaju niepełnosprawności dziecka zgodnie z obowiązującymi procedurami, właściwe umiejscowienie dziecka w klasie • zachęcanie ucznia do korzystania z przyborów pisarskich o ciemnej, równomiernej kresce; • zezwalanie na odpisywanie od sąsiada z ławki podczas przepisywania tekstu; udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej; • podawanie modeli i	• Dostosować wymagania na poszczególne oceny do potrzeb ucznia. • Uwzględniać przy ocenianiu problemy wynikające z ograniczeń dziecka opisane w orzeczeniu. • Ocenianie przede wszystkim treści wypowiedzi ucznia. • Udzielać wsparcia emocjonalnego dziecku w sytuacjach trudnych • ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym; • Kluczowe jest stworzenie środowiska edukacyjnego, które wspiera rozwój

		przedmiotów do obejrzenia z bliska; • zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań); • umożliwienie dziecku korzystania z kaset z nagraniami lektur szkolnych; • w geometrii, technice, • wprowadzanie uproszczonych konstrukcji z ograniczoną do koniecznych liczbą linii pomocniczych; • umożliwienie uczniowi wykonywania konstrukcji geometrycznych na kartkach większego formatu; • dodatkowe omawianie i objaśnianie zadań z treścią, którym dla lepszego zrozumienia towarzyszą odpowiednie rysunki czy ilustracje; • korzystanie z map o mniejszej ilości szczegółów; • przy demonstracji map,	komunikacyjny, emocjonalny i społeczny ucznia
--	--	---	---

		plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami zwracanie uwagi na ich czytelność, tzn. czy są one odpowiedniej wielkości, narysowane odpowiedniej grubości liniami, z odpowiednim kontrastem barwnym i kontrastem w stosunku do tła; częste zadawanie pytania- "co widzisz?", w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych; • słowne objaśnianie wszystkiego co ma zrobić uczeń, aby w pełni mógł uczestniczyć w zajęciach.	
<u>Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim</u>	Niepełnosprawność intelektualna jest stanem, nie chorobą. Zaburzenia rozwojowe ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim mają charakter globalny i obejmują zarówno funkcje instrumentalne (percepcja, pamięć, uwaga, myślenie, mowa, sprawności motoryczne i manualne), jak i kierunkowe (motywacja uczenia się, kontrola emocjonalna, potrzeba osiągnięć). Zaburzenia te mogą być przyczyną trudności w opanowywaniu wiadomości i umiejętności z zakresu wszystkich przedmiotów realizowanych w szkole. Największe trudności mają w rozumowaniu i logicznym myśleniu we wszystkich jego formach i przejawach. Poziom ich rozwoju słowno - pojęciowego odpowiada wcześniejszej fazie rozwojowej. W szczególności uczniowie ci mają problemy z: • wewnętrzną organizacją nowo nabytej wiedzy i integrowaniem jej z już posiadaną (stąd wolne tempo uczenia się), • generalizowaniem wiedzy oraz wykorzystywaniem jej w różnych dziedzinach, • opanowaniem materiału o charakterze abstrakcyjnym (ze względu na bardzo słabą pamięć krótkotrwałą dzieci te zdecydowanie łatwiej pracują i uczą się na materiale konkretnym), • umiejętnością myślenia przyczynowo - skutkowego, • dokonywaniem porównań między zbiorami (różnicowanie i szukanie podobieństw), • umiejętnością odróżniania cech istotnych od		

nieistotnych, • dokonywaniem uogólnień, szczególnie o charakterze werbalnym. Myślenie tych dzieci charakteryzuje: konkretyzm i mała samodzielność. Często uczą się „na pamięć” bez zrozumienia treści. Ich trudności nasilają się wraz z pokonywaniem kolejnych poziomów edukacji.			
• Uczenie w indywidualnym tempie, wyznaczanie i osiąganie indywidualnych celów zgodnych z możliwościami ucznia. • Praktyczne oddziaływanie na sferę wielozmysłową – słowo podczas procesu nauczania schodzi na plan • dalszy na rzecz zbierania doświadczeń i uczenia się przez ogląd i przeżywanie. • Stosowanie wielu powtórzeń udzielanych instrukcji i stałe utrwalanie zapamiętanych treści. • Nieustanne motywowanie do dalszych działań poprzez stosowanie różnego rodzaju wzmocnień. • Okazywanie aprobaty, pochwały dla podejmowanego wysiłku i akceptacji. • Wzmacnianie procesu uczenia się przez stosowanie metod aktywizujących. • Wdrażanie uczniów do samodzielności. • Ukazywanie uczniom związku między wiedzą nabywaną podczas zajęć a jej praktycznym wykorzystywaniem w różnych sytuacjach życia codziennego. • Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności, pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie.	• Dostosowanie warunków i formy egzaminu ósmoklasisty do rodzaju niepełnosprawności dziecka zgodnie z obowiązującymi procedurami, nie są objęci obowiązkiem nauki drugiego języka obcego. • Zapewnienie miejsca blisko nauczyciela w celu monitorowania pracy ucznia, udzielanie dodatkowych wskazówek. • Ograniczenie instrukcji słownych na rzecz wprowadzania słowno-pokazowych. • Zajęcia dodatkowe w ramach zespołodydaktyczno-wyrównawczego, gdzie należy oprócz wyjaśniania bieżących zagadnień programowych usprawniać funkcje poznawcze (procesy intelektualne i percepcyjne) - zajęcia dodatkowe są niezbędne, bowiem uczeń z inteligencją niższą niż przeciętna nie jest w stanie opanować tych umiejętności tylko dzięki pracy na lekcji i samodzielnej nauce własnej w domu.	• Dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej. • Wzmacnianie procesu uczenia się przez stosowanie metod aktywizujących. • Dostosowanie kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnych ucznia do jego obniżonych możliwości związanych z ograniczeniami percepcyjnymi (w tym liberalne ocenianie błędów typu słuchowego, ortograficznego) na każdym przedmiocie. • Błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając uczniowi wskazówek co do sposobu ich poprawiania.	

	• Podawanie poleceń w prostszej formie. • Unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć. • Częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu. • Unikanie pytań problemowych, przekrojowych. • Zachęcanie do kończenia rozpoczętych zadań. • Szerokie stosowanie zasady pogłębienia. • Odrębne instruowanie.	• Możliwość realizacji wybranych zajęć edukacyjnych indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów po dokonaniu analizy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych przez zespół ds. pomocy psych.-ped na terenie szkoły.	
<u>Uczniowie niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym</u>	Osoby upośledzone umysłowo w stopniu umiarkowanym charakteryzują się one głębszym niedorozwojem umysłowym. Dotyczy to wszelkich procesów poznawczych: spostrzegania, wyobraźni, pamięci, uwagi i myślenia. Edukacja uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym polega na integralnej realizacji funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły, z uwzględnieniem specyficznych form i metod pracy		
	• Uczenie w indywidualnym tempie, wyznaczanie i osiąganie indywidualnych celów zgodnych z możliwościami ucznia, ograniczenie instrukcji słownych na rzecz wprowadzania słowno-pokazowych. • Praktyczne oddziaływanie na sferę wielozmysłową – słowo podczas procesu nauczania schodzi na plan, na rzecz zbierania doświadczeń i uczenia się przez ogląd i przeżywanie, stosowanie wielu powtórzeń udzielanych instrukcji i stałe utrwalanie zapamiętanych treści.	• Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym uczęszczający do szkoły ogólnodostępnej realizuje zajęcia z klasą w oparciu o kształcenie na podstawie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego • Nauczanie oparte jest na odrębnej podstawie programowej, i odrębnym ramowym programie nauczania • Ścisła współpraca z rodziną dziecka, włączenie jej w działalność prowadzoną na	• Uczeń otrzymuje wyłącznie oceny opisowe na wszystkich etapach kształcenia, zarówno z zachowania jak i zajęć edukacyjnych. • Nawet niewielkie postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu.

	• Stały nadzór, gdyż uczniowie ci szybciej się nużą, z chwilą występowania trudności łatwo rezygnują mają tendencję do pozostawiania niedokończonej pracy. • Nieustanne motywowanie do dalszych działań poprzez stosowanie różnego rodzaju wzmacnień. • Okazywanie aprobaty, pochwały dla podejmowanego wysiłku i akceptacji, pozwalające na budowanie pozytywnego obrazu siebie, wzmacnianie procesu uczenia się przez stosowanie metod aktywizujących. • Wdrażanie uczniów do samodzielności. • Włączenie ucznia do prac na terenie klasy, w którym może osiągnąć sukces np. pełnię funkcji dyżurnego itp. • Ukazywanie uczniom związku między wiedzą nabywaną podczas zajęć a jej praktycznym wykorzystywaniem w różnych sytuacjach życia codziennego. • Troska o przystępność języka: instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe oraz precyzyjne komunikaty słowne.	terenie szkoły, a także , w miarę możliwości kontynuacja przez rodziców niektórych elementów tej działalności w domu dziecka ich wspólna realizacja priorytetowych celów w edukacji ich dziecka. • Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym nie przystępuje do egzaminu ósmoklasisty.	
Specyficzne trudności w uczeniu się			

Dyskalkulia	• Trudności typowe dla danego ucznia związane z brakiem rozumienia operacyjnych zależności pomiędzy wielkościami, niską odpornością na stres, obniżoną sprawnością grafomotoryczną. Dyskalkulia werbalna - zaburzenie umiejętności słownego wyrażania pojęć i zależności matematycznych, takich jak oznaczanie ilości i kolejności przedmiotów, nazywanie cyfr i liczebników, symboli działań i dokonań matematycznych. • Dyskalkulia praktognostyczna - zaburzenie matematycznych manipulacji konkretnymi czy narysowanymi przedmiotami (palcami, piłkami, kostkami, patyczkami itd.) Manipulacje matematyczne obejmują liczenie (pojedyncze dodawanie) przedmiotów oraz porównywanie wielkości, czy ilości (bez ich dodawania). • Dyskalkulia leksykalna - zaburzenie związane z nieumiejętnością czytania symboli matematycznych (cyfr, liczb, znaków działań matematycznych i zapisanych operacji matematycznych). • Dyskalkulia graficzna - niezdolność zapisywania symboli matematycznych, analogiczna do dyskalkulii leksykalnej. • Dyskalkulia ideognostyczna - niezdolność rozumienia pojęć i zależności matematycznych oraz wykonywania obliczeń w pamięci. • Dyskalkulia operacyjna - zaburzona zdolność wykonywania operacji matematycznych)		
	• Uczenie szacowania • Ćwiczenie liczenia pamięciowego. • Nakłanianie do "głośnego myślenia" podczas rozwiązywania zadań. • Łączenie wiedzy w logiczną całość, dzielenie jej na porcje łatwo przyswajalne dla ucznia. • Zachęcanie do prowadzenia specjalnej książki matematycznej (kolor, rymowanki, mnemoniki, obrazki) do zapisywania ważnych terminów, technik liczenia i myślenia matematycznego, wzorów.	• Dostosowanie warunków i egzaminu ósmoklasisty do zgodnie z obowiązującymi procedurami, dyskalkulia. • Nauczanie polisensoryczne - używanie pomocy dydaktycznych angażujących wszystkie zmysły (rysunki, tabele, schematy, mapy myślowe, haki pamięciowe, podkreślanie najważniejszych informacji, werbalizowanie, używanie kolorów, symboli graficznych itp.) Materiały wizualne ułatwią uczniowi zrozumienie matematycznych pojęć.	• Koncentracja oceniania przede wszystkim toku rozumowania ucznia. • Alternatywne metody: Ocenianie ucznia za pomocą różnych metod, takich jak prace praktyczne, projekty, ustne odpowiedzi, zamiast tradycyjnych testów pisemnych. • Skupianie się na postępach i wysiłku ucznia, a nie tylko na końcowych wynikach. • Unikanie oceniania metody, którą uczeń dochodzi do wyniku, nawet jeśli jest "okrężna".

		• Kolorowe oznaczenia: Używanie kolorów do wyróżniania różnych części zadania lub etapy rozwiązania. • Technologie wspomagające: • Aplikacje i programy edukacyjne: Korzystanie z technologii, takich jak gry matematyczne i aplikacje wspomagające naukę matematyki, które są interaktywne i angażujące. • Kalkulatory i narzędzia cyfrowe: Umożliwienie uczniowi korzystania z kalkulatorów, aplikacji do rozwiązywania równań i innych narzędzi cyfrowych. • Praktyczne podejście: Używaniem manipulacyjnych pomocy dydaktycznych, takich jak liczydła, klocki, monety, które umożliwiają uczniowi fizyczne manipulowanie obiektami w celu zrozumienia pojęć liczbowych.	
Dysgrafia	Dysgrafia - to zaburzenie funkcji motorycznych i/lub percepcyjnych, które wpływa na umiejętność pisania. Uczniowie z dysgrafią mają trudności z tworzeniem czytelnych liter, zachowaniem proporcji i spójności w piśmie oraz organizacją tekstu na stronie. Dysgrafia może również obejmować problemy z ortografią i interpunkcją, mimo prawidłowego rozumienia zasad gramatyki i pisowni.		

	• Ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym, jeśli to możliwe dawanie dziecku gotowej notatki z lekcji do wklejenia. • Uświadamianie uczniowi jego trudności i dostarczanie strategii radzenia sobie z nimi. • Wspieranie ucznia w rozwijaniu pozytywnego obrazu siebie, poprzez docenianie jego wysiłków i osiągnięć niezwiązanych z pisaniem.	• Dostosowanie warunków i egzaminu ósmoklasisty do zgodnie z obowiązującymi procedurami, dyzgrafia. • Umożliwienie uczniowi pisania drukowanymi literami lub na komputerze. • Regularne konsultacje z rodzicami ucznia, aby wspólnie monitorować postępy i dostosowywać strategię wsparcia. • Ćwiczenia grafomotoryczne: Ćwiczenia mające na celu poprawę motoryki małej, które mogą wspomóc rozwijanie umiejętności pisania. • Pomoce wizualne: Używanie pomocy wizualnych, takich jak diagramy, mapy myśli i schematy, które mogą ułatwić zrozumienie i organizację informacji.	• Nie oceniać estetyki pisma, • Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów. • Sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału.
Dysleksja	Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści- specyficzne trudności w nauce czytania i pisania u dzieci o prawidłowym rozwoju umysłowym. O dysleksji mówimy wtedy, gdy występują zaburzenia w funkcjonowaniu poszczególnych analizatorów: wzrokowego, słuchowego i kinestetyczno-ruchowego, a także w przypadku sprzężenia tych zaburzeń.		
	• Unikanie głośniego odpytywania z czytania przy całej klasie.		• Uwzględnić przy ocenie pracy pisemnej dozwoloną

	• Kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń. • Ograniczanie tekstów do czytania i pisanie na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dostarczenie dziecku gotowej notatki do wklejenia. • Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne. • W przedmiotach ścisłych podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, umożliwienie dziecku ustnego skomentowania wykonywanych działań. • Materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp. • Unikanie wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany. W ten sposób umożliwiamy dziecku przypomnienie wiadomości, skoncentrowaniu się, a także opanowanie zapięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź. • Naukę tabliczki mnożenia, definicji, reguł wzorów, symboli chemicznych	• Zapewnienie miejsca blisko nauczyciela w celu monitorowania pracy ucznia, udzielanie dodatkowych wskazówek. •	ilość błędów interpunkcyjnych i ortograficznych. testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami –pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisanie... • graficzne rozplanowanie sprawdzianów –pod treścią zadania więcej wolnego miejsce na rozwiązanie. • W ocenie pracy ucznia wskazanie jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego. • Uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przedstawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych itp. Przyjąć jednolity sposób ocenia ucznia na każdym przedmiocie.
--	---	--	--

	- rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać. - W trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek, - Materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje.		
<u>Uczeń obcokrajowiec/powracający z zagranicy</u>	Uczeń obcokrajowiec to osoba uczęszczająca do szkoły w kraju, którego nie jest obywatelem. Tacy uczniowie mogą pochodzić z różnych krajów i mają zróżnicowane potrzeby edukacyjne wynikające z różnic językowych, kulturowych oraz adaptacyjnych. W definicji ucznia obcokrajowca można uwzględnić kilka kluczowych aspektów: Głównym wyzwaniem dla ucznia obcokrajowca jest często bariera językowa, szczególnie jeśli język nauczania w szkole różni się od jego języka ojczystego. Adaptacja kulturowa-Tacy uczniowie mogą potrzebować czasu na adaptację do nowej kultury, co obejmuje zrozumienie nowych norm społecznych, obyczajów i systemu edukacyjnego. Uczniowie obcokrajowcy często wymagają dodatkowego wsparcia edukacyjnego, takiego jak nauka języka jako obcego, wsparcie pedagogiczne i psychologiczne, a także programy integracyjne.		
	- Stosowanie języka instrukcji w komunikacji z uczniem cudzoziemcem, formułowanie pytań skierowanych w sposób jasny, krótki oraz dostosowany do poziomu znajomości języka polskiego. - Umożliwienie korzystania podczas lekcji ze słownika obrazkowego. - Udzielanie informacji zwrotnej podczas lekcji, stosowanie pozytywnych wzmocnień. - Stosowanie bogatego materiału ikonograficznego przy wyjaśnianiu zagadnień	Współpraca zespołu nauczycieli uczących z nauczycielem języka polskiego jako drugiego oraz asystentem kulturowym, diagnoza poziomu znajomości języka polskiego oraz diagnoza przedmiotowa w języku pochodzenia ucznia. Ustalenie wymagań koniecznych dla ucznia obcojęzycznego do każdej lekcji.	- W ocenianiu wypowiedzi zwracanie uwagi na komunikatywność. - Stosowanie różnorodnych narzędzi służących sprawdzaniu wiedzy i umiejętności, dostosowanych do poziomu opanowania języka, <u>opracowywanie zindywidualizowanych arkuszy sprawdzianów.</u> - Udzielać wsparcia emocjonalnego dziecku w

	tematycznych, wspieranie przekazu słownego przekazem wizualnym, pokazem połączonym z instruktażem. • Rozwijanie i doskonalenie sprawności mówienia i pisanie. • Dostosowanie tempa pracy do potrzeb ucznia. • Akceptowanie każdej formy wypowiedzi świadczącej o zrozumieniu zagadnienia (nawet jednorazowej czy błędnej gramatycznie). • Stosowanie tekstów preparowanych (dostosowanych) na bazie tekstów np. z podręcznika, lektur. <u>Cechy tekstu preparowanego:</u> zwięzłość, proste słownictwo, zastosowanie konstrukcji zdań pojedynczych, współrzędnie złożonych, unikanie językowych środków stylistycznych (Uwaga! Proces czytania przebiega bez zakłóceń, jeśli nieznane słowa nie przekraczają 5% tekstu. 20% nieznanymi słów uniemożliwia zrozumienie tekstu)	• Rozpoznanie potrzeb ucznia, w tym ścieżki edukacyjnej we współpracy z rodzicami ucznia. • Poznanie różnic między polskim systemem edukacyjnym a systemem edukacyjnym w którym uczył się uczeń. • Okresowe monitorowanie postępów edukacyjnych, kompetencji językowych i procesu adaptacyjnego. • Włączanie ucznia cudzoziemca w pracę zespołową i dostosowywanie instrukcji do jego językowych umiejętności. • Stworzenie odpowiedniej atmosfery w klasie międzykulturowej sprzyjającej tolerancji i zrozumieniu specjalnych potrzeb ucznia cudzoziemca, wspieranie adaptacji społecznej ucznia. Umożliwienie prezentowania kultury i tradycji kraju pochodzenia	sytuacjach trudnych (sprawdzian, kartkówka), motywować, wzmacniać poczucie wartości, kształtować odporność emocjonalną, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
--	---	--	--

		• Zapewnienie dostępu do wsparcia psychologicznego dla uczniów-obcokrajowców, aby pomóc im w adaptacji do nowego środowiska. • Objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły, dostosowanie form pomocy do potrzeb ucznia (dodatkowe zajęcia języka polskiego jako obcego, wsparcie asystenta kulturowego, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, wzmożona opieka wychowawcza i pedagogiczna)	
<u>Ucniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym</u>	Uczeń zagrożony niedostosowaniem społecznym to osoba, która wykazuje trudności w funkcjonowaniu społecznym, co może przejawiać się w nieprzestrzeganiu norm społecznych, agresywnym lub aspołecznym zachowaniu, trudnościami w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi oraz problemami z adaptacją do szkolnych zasad i oczekiwań. Niedostosowanie społeczne może wynikać z różnych przyczyn, takich jak zaburzenia emocjonalne, traumatyczne doświadczenia, problemy rodzinne czy brak odpowiednich wzorców zachowań.		

	• Dbłość o zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, otoczenie ucznia troską i życzliwym zainteresowaniem, pozostawanie w możliwie częstym kontakcie indywidualnym. • Stosowanie jasnego, omówionego z dzieckiem systemu zasad, wyraźne określenie granic i konsekwencji w przypadku ich nie przestrzegania. • Doskonalenie funkcji percepcyjno-motorycznych. • Monitorowanie i korygowanie zachowania ucznia na lekcjach i przerwach. • Budowanie pozytywnej samooceny poprzez wskazywanie ucznia jej mocnych stron. • Zwiększanie kontroli emocjonalnej. • Korygowanie deficytów w sferze kontaktów społecznych poprzez udział w zajęciach rozwijających umiejętności społeczno-emocjonalnych. • Wzmacnianie zachowań pożądanых, eliminowanie zachowań niepożądanych. • Zapewnienie doświadczeń korygujących w sferze emocji i relacji społecznych, doskonalenie umiejętności identyfikowania i nazywania trudnych uczuć i emocji. • Utrwalanie wiadomości i umiejętności szkolnych,	• Dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty zgodnie z procedurami CKE • Utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami ucznia oraz odpowiednimi instytucjami.	• W ocenie należy brać pod uwagę przede wszystkim cząstkowe efekty pracy ucznia. Oceniając uwzględniać także cząstkowe efekty pracy ucznia Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia posiadającego opinię lub orzeczenie wystawione przez poradnię pedagogiczno – psychologiczną i / lub poradnię specjalistyczne, uwzględniany jest wpływ zaburzeń lub dysfunkcji na jego zachowanie.
--	---	--	---

	niwelowanie braków dydaktycznych. • Doskonalenie motywacji do nauki poprzez stosowanie różnorodnych metod i form pracy. • Wdrażanie do obowiązkowości, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania. •		
UCZEŃ ZDOLNY	Uczeń zdolny to osoba, która wykazuje wybitne zdolności i potencjał intelektualny, artystyczny, sportowy lub społeczny, przewyższające przeciętny poziom osiągnięć rówieśników w jednej lub kilku dziedzinach. Uczniowie ci charakteryzują się szybkim tempem uczenia się, głębokim zrozumieniem pojęć i umiejętnością stosowania wiedzy w nowych sytuacjach. Wykazują także wysoką motywację, kreatywność oraz zdolność do rozwiązywania skomplikowanych problemów.		
	• Indywidualizacja procesu dydaktycznego podczas zajęć edukacyjnych poprzez wzbogacenie i poszerzenie treści nauczania. • Przydzielanie uczniowi zdolnemu trudniejszych, bardziej złożonych zadań. • Zadawanie dodatkowych zadań podczas prac klasowych, różnicowanie stopnia trudności prac domowych. • Zachęcanie do podejmowania prac dodatkowych. • Stwarzanie uczniowi zdolnemu okazji do swobodnego wyboru zadań trudniejszych, swobodnej decyzji w podejmowaniu dodatkowych zadań.	• Współpraca wszystkich nauczycieli uczących ucznia, pedagoga i rodziców w celu zapewnienia uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju. • Promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią. • Uczestnictwo w konkursach, olimpiadach przedmiotowych, przynależność do kół zainteresowań. • Mentoring i współpraca Możliwość pracy z mentorami lub udział w grupach projektowych z	• Ocenianie uczniów zdolnych powinno być elastyczne, wieloaspektowe i motywujące, aby wspierać ich rozwój na wszystkich płaszczyznach. • Ocenianie uczniów zdolnych wymaga specjalnego podejścia, które pozwoli na odpowiednie rozpoznanie, rozwijanie i motywowanie ich potencjału. • Ocenianie interdyscyplinarne. Uczniowie zdolni mogą

	• Zachęcanie do czytania polecanych przez nauczycieli czasopism, książek. • Przygotowywanie przez ucznia referatów po przeczytaniu odpowiedniej literatury; stwarzanie możliwości ich prezentacji. • Organizowanie konkursów rozwiązywania trudniejszych zadań. • przygotowywanie ucznia do udziału w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. • Przydzielanie uczniowi zdolnemu. specjalnych ról: asystenta, lidera itp. • Uwzględnienie różnych obszarów zdolności.	rówieśnikami o podobnych zainteresowaniach może być cennym elementem oceny. • Projekty grupowe. Współpraca w grupach może ocenić umiejętności komunikacyjne, organizacyjne i liderskie uczniów. • Projekty badawcze. Samodzielne lub zespołowe projekty badawcze, które pozwalają na głębsze zrozumienie tematu. • Konkursy i olimpiady. Uczestnictwo w konkursach przedmiotowych i olimpiadach może być jednym ze wskaźników poziomu wiedzy i umiejętności ucznia. • Prezentacje i debaty. Publiczne prezentacje i udział w debatach mogą oceniać umiejętności komunikacyjne i argumentacyjne.	wykazywać talenty w różnych dziedzinach, dlatego ocena powinna obejmować zarówno umiejętności akademickie, jak i artystyczne, sportowe czy społeczne. • Oto kilka kluczowych zasad i strategii oceny uczniów zdolnych: 1. Indywidualizacja oceny • Personalizowane zadania • Ocenianie powinno uwzględniać indywidualne zainteresowania i talenty ucznia. Zadania mogą być dostosowane do poziomu trudności, który jest odpowiedni dla jego umiejętności. • Projekty długoterminowe. Zamiast standardowych testów, uczniowie mogą realizować projekty badawcze, które pozwalają im na głębsze zanurzenie się w temat i rozwijanie umiejętności analitycznych. • Zróżnicowane metody oceny.
--	--	---	---

			• Praca pisemna i ustna. Uczniowie zdolni powinni mieć możliwość wykazania się zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej. Mogą to być eseje, prezentacje, debaty czy portfolio prac. • Testy i sprawdziany. Choć standardowe testy są ważne, powinny być uzupełnione o zadania wymagające wyższego poziomu myślenia, takie jak analizy, syntezy i ewaluacje. • Ocenianie procesu, a nie tylko wyniku. • Refleksja i autoocena. Uczniowie powinni być zachęceni do refleksji nad własnym procesem uczenia się i samodzielnego oceniania swoich osiągnięć. • Zaawansowane zadania i wyzwania. • Wzbogacone programy nauczania. Uczniowie zdolni mogą być oceniani na podstawie programów wzbogaconych o dodatkowe, bardziej zaawansowane treści.
--	--	--	---

			• Różnorodność narzędzi oceny. • Kontekst społeczny i emocjonalny. • Ocenianie powinno również uwzględniać aspekty emocjonalne i społeczne, które są kluczowe dla pełnego rozwoju ucznia. • Przykładowe formy oceny uczniów zdolnych: • Rozszerzone zadania. Zadania wymagające kreatywności, krytycznego myślenia i samodzielnego poszukiwania informacji.
--	--	--	---